

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง การใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในรายวิชาสาระเพิ่มผลผลิตกล้วยปิ้งชาวเขา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในประเด็นต่าง ๆ ที่ได้ทำการศึกษามีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในรายวิชาสาระเพิ่มผลผลิตกล้วยปิ้งชาวเขา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในรายวิชาสาระเพิ่มผลผลิตกล้วยปิ้งชาวเขา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่กลุ่มประชากร ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 3 ที่เลือกลงทะเบียนเรียน รายวิชาสาระเพิ่มผลผลิตกล้วยปิ้งชาวเขา โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ ปีการศึกษา 2554 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาในคั้งนี้ ใช้เครื่องมือคั้งนี้ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ รายวิชาสาระเพิ่มผลผลิตกล้วยปิ้งชาวเขาเรื่องการปฏิบัติชิ้นงานของใช้ของที่ระลึก ตามองค์ประกอบด้วยรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส จำนวน 9 แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 24 ชั่วโมง โดยแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 แจงจุดประสงค์การเรียนรู้และทดสอบก่อนเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 9 ทดสอบหลังเรียน แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 ถึง แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 8 เป็นแผนการจัดการเรียนรู้ การประเมินทักษะการปฏิบัติชิ้นงานผลผลิตกล้วยปิ้งชาวเขาตามรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส และ 2) แบบประเมินผลการเรียนรู้รายวิชาสาระเพิ่มผลผลิตกล้วยปิ้งชาวเขา เรื่องการปฏิบัติชิ้นงานซึ่งประกอบด้วย แบบทดสอบวัดความรู้ความเข้าใจก่อนเรียนและหลังเรียน 20 ข้อ เป็นแบบปรนัย แบบประเมินทักษะการปฏิบัติ โดยใช้รูบrikประเมิน 3) แบบสอบถามความคิดเห็นผู้เรียนเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ในการปฏิบัติชิ้นงาน รายวิชาผลผลิตกล้วยปิ้งชาวเขา ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอน ผลการศึกษาสรุปได้คั้งนี้

สรุป

1. ผลจากการศึกษาการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในรายวิชาสาระเพิ่มเติมผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทางด้านทักษะปฏิบัติผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขาโดยการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในรายวิชาสาระเพิ่มเติมผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงานโดยการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 85.71 และผลสัมฤทธิ์จากการทำแบบทดสอบก่อนเรียน และแบบทดสอบหลังเรียน พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียน โดยก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 53.21 และหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 85.00

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในรายวิชาสาระเพิ่มเติม ผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ นักเรียนมีความคิดเห็น โดยรวมไปในทางที่สอดคล้องกันอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ด้านการใช้สื่อการจัดกิจกรรม ด้านการวัดผลประเมินผล และด้านบรรยากาศในการจัดกิจกรรม รองลงมาอยู่ในระดับเห็นด้วยมากในด้านการจัดกิจกรรม และเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม ส่วนการให้ข้อเสนอแนะของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในรายวิชาสาระเพิ่มเติม ผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขานั้น นักเรียนได้ให้ข้อเสนอแนะว่าในการจัดกิจกรรมควรเพิ่มอุปกรณ์การเรียนการสอนและเพิ่มเวลาในการปฏิบัติ ชิ้นงานนักเรียนจะได้ฝึกปฏิบัติได้จำนวนมากและเกิดความชำนาญให้มากขึ้น

อภิปรายผล

การศึกษาครั้งนี้เป็นผลจากการศึกษาการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในรายวิชาสาระเพิ่มเติม ผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ซึ่งผู้ศึกษาจะขออภิปรายผลการศึกษา ดังนี้

จากการจัดการเรียนรู้ในรายวิชาสาระเพิ่มเติมผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขาโดยการใช้แผนการจัดการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส พบว่า นักเรียนมีทักษะการปฏิบัติงานเป็นไปในทิศทางบวก อยู่ในระดับ ดีเยี่ยม คิดเป็นร้อยละ 85.71 และผลสัมฤทธิ์จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยก่อนเรียนคิดเป็นร้อยละ 53.21 และหลังเรียนคิดเป็นร้อยละ 85.00

ซึ่งผลจากการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับ ชำรง บัวศรี (2542, หน้า 244) ได้กล่าวถึงการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ดีว่า เมื่อผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ที่เหมาะสม มีการจัดประสบการณ์ที่ดีสอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนการสอน ความต้องการของผู้เรียนมีความหมายต่อผู้เรียน เหมาะสมกับวุฒิภาวะของผู้เรียน สัมพันธ์กับการดำรงชีวิตของผู้เรียน ส่งเสริมหรือผลักดันให้ผู้เรียนเกิดความอยากรู้อยากเรียน ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้เร็ว มีความหลากหลาย มีเนื้อหาสาระมาก และทันสมัยเป็นประสบการณ์ที่สามารถจัดให้ผู้เรียนได้ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมของผู้เรียนนั่นคือนักเรียนเป็นชาวเขาเกือบทั้งหมด ทั้งนี้ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542, หน้า 111) กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการสอนว่าการสอนเป็นการช่วยให้บุคคลได้รับการศึกษา ได้ประโยชน์จากโอกาสที่มีความสัมพันธ์กันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนคือ ครูและนักเรียน และยังสอดคล้องกับทิสนา เขมมณี (2551, หน้า 321) ขั้นตอนให้ผู้สอนดำเนินการให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการต่าง ๆ ที่แตกต่างกันออกไป คือผู้เรียนจำนวนมากได้เรียนรู้เนื้อหาสาระ ได้เห็นการปฏิบัติจริง เกิดการเรียนรู้โดยการเห็นผลประจักษ์ชัดจากการคิดและการกระทำของตน เรียนรู้หลักการ ได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์รับประสบการณ์ตรงมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ เอาใจเขามาใส่ใจเราฝึกฝนในการเผชิญและแก้ปัญหา เรียนรู้เรื่องราวต่างๆ อย่างสนุกสนานสภาพความเป็นจริง ได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง จุดมุ่งหมายของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามสภาพจริงปฏิบัติจริงนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ครูผู้สอนควรนำแนวทางไปพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาความรู้ ทักษะปฏิบัติ และมีเจตคติที่ดีสามารถดำรงชีวิตได้ในสังคม ซึ่งผลการศึกษาการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ปลายปีกษวเขา ดังกล่าวนี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติ เมื่อ กาญจนา กาบทอง (2550) ได้พัฒนาชุดฝึกปฏิบัติการเรื่อง การสร้างโปรแกรมประมวลคำ ด้วยรูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส เพื่อพัฒนาชุดฝึกปฏิบัติ ศึกษาทักษะปฏิบัติงาน โดยพบว่านักเรียนมีระดับคะแนนที่สูงขึ้นอยู่ในทิศทางบวก และมีงานวิจัยของเกียรติศักดิ์ ชื่นเมือง (2550) ได้ทำการศึกษาการพัฒนาทักษะการปฏิบัติงาน โลหะแผ่นด้วยวิธีการสอนแบบโครงงาน เรื่อง การทำที่ดักขยะ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 กลุ่มสาระการงานอาชีพและเทคโนโลยี กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2549 โรงเรียนพญาแลวิทยา จำนวน 31 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แผนการจัดการเรียนแบบโครงงาน เรื่อง การทำที่ดักขยะ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แบบสอบถามความพึงใจต่อกิจกรรมการสอนแบบโครงงาน และแบบวัดทักษะภาคปฏิบัติ ซึ่งผลการวิจัยยังสอดคล้องกับ รัชนิภา ธาตุอินจันทร์ (2550) ได้ทำการศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบโครงงานเรื่องการถนอมอาหารผักพื้นบ้าน

โรงเรียนแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาผู้เรียนด้านทักษะปฏิบัติเช่นกัน เช่นเดียวกับ วรวิวัฒน์ โจนงนุช (2551) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเรื่องการเขียนลายสังคโลก โดยใช้รูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อำเภอศรีสาขาลับ จังหวัดสุโขทัย พบว่า ชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ที่จัดขึ้น มีประสิทธิภาพระดับ 82.38/87.50 และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อชุดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ในระดับมาก เครื่องมือที่สร้างขึ้นมานั้นพัฒนาทักษะปฏิบัติผู้เรียนในด้านบวก และสอดคล้องกับการศึกษาของ สุจิตรา ขุนคำ (2553) ได้ทำการศึกษาการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติงานและศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในรายวิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี งานธุรกิจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ นักเรียนมีความคิดเห็นทางด้านการจัดการเรียนรู้อันเป็นการดำเนินการสอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดด้านวัตถุประสงค์เนื้อหา ด้านการใช้สื่อการสอนและด้านการวัดผลประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุดทั้งนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาของ นัจจุพล สุขเสาร์ (2554) ได้ทำการศึกษาการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในรายวิชาระบบเครือข่ายเบื้องต้น วิทยาลัยเทคนิคสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 2 ผลการศึกษาพัฒนาทักษะปฏิบัติของผู้เรียนไปในด้านบวก เช่นเดียวกัน จากผลการศึกษาและผลงานเกี่ยวกับการศึกษาการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติของนักเรียนเป็นไปในแนวทางพัฒนาด้านบวก เป็นผลมาจากความเหมาะสมและมีการจัดการเรียนการสอน โดยใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส ซึ่งผู้ศึกษานำมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนในครั้งนี้ จะเห็นได้ว่ารูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิส มุ่งเน้นทางด้านทักษะปฏิบัติจริง โดยครูผู้สอนต้องมีการวิเคราะห์ทักษะปฏิบัติและแตกทักษะย่อยออกมาให้ผู้เรียน ได้ปฏิบัติและเห็นภาพรวมของงานที่จะทำทั้งหมดก่อนแล้วแตกทักษะย่อยออกมาให้ผู้เรียน ได้ปฏิบัติทักษะย่อยได้เองจนครบทุกทักษะ สิ่งสำคัญคือทุกชิ้นงานต้องให้ผู้เรียนปฏิบัติย่อยได้เป็นอย่างดีแล้วครูสอนเทคนิควิธีการให้ผู้เรียนปฏิบัติชิ้นงานด้วยความชำนาญและถูกต้องสมบูรณ์ รวมถึงกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติได้เอง ทั้งนี้เนื่องจากผู้เรียนได้รับการฝึกฝนตามลำดับขั้นตอนของทักษะปฏิบัติของเดวิสได้เป็นอย่างดีผลงานสามารถนำเสนอในงานวิชาการ และจำหน่ายได้ผู้เรียนมีรายได้ระหว่างเรียน ในการศึกษาครั้งนี้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาเพื่ออาชีพของชาติในทุกระดับการศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงทางด้านต่าง ๆ ไปอย่างรวดเร็ว ได้แก่ ด้านการเมืองด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคม รวมทั้งด้านการศึกษาและเทคโนโลยีและการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ดังนั้น การที่ครูผู้สอนหรือผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวกับการจัดการศึกษาฝ่ายต่าง ๆ ให้ความสำคัญในเรื่องดังกล่าวจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้การพัฒนา

การศึกษาของชาติก้าวทันต่อการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนและ เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืนต่อไปในอนาคต

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการศึกษาคั้งนี้

1. เนื่องจากผลการศึกษาครั้งนี้การจัดการเรียนสอนเพื่อพัฒนาทักษะปฏิบัติของนักเรียนเป็นไปในแนวทางพัฒนาที่ดีขึ้น ดังนั้นจึงควรมีแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้ไปใช้ในการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติงาน รายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา สำหรับนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 3 อย่างต่อเนื่อง

2. ก่อนทำการสอนครูผู้สอนควรมีการวิเคราะห์ทักษะปฏิบัติงาน โดยแตกทักษะย่อยให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติทีละอย่าง โดยละเอียด ครูควรใกล้ชิดและสังเกตระหว่างการปฏิบัติงานของนักเรียนเพราะในแต่ละชิ้นงานมีทักษะย่อยจำนวนมากเพื่อให้ผลงานดีมีคุณภาพและเกิดความเสียหายในชิ้นงานน้อยที่สุด

ข้อเสนอแนะในการศึกษาคั้งต่อไป

1. ควรมีแนวคิดเกี่ยวกับการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสในรายวิชาสาระเพิ่มผลิตภัณฑ์ลายปักชาวเขา สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ เชียงใหม่

ในคั้งนี้ ไปใช้กับการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการงานพื้นฐานอาชีพ เช่น งานธุรกิจ งานเกษตร งานช่าง งานบ้าน หรืองานด้านอื่น ๆ ที่มีทักษะการปฏิบัติงาน ในการศึกษาคั้งต่อไป

2. ควรมีการทดลองนำแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการสอนเพื่อพัฒนาทักษะการปฏิบัติของนักวิชาการท่านอื่นเช่น การพัฒนาทักษะปฏิบัติของชิมชัน และแฮโรว์ ไปใช้ในรายวิชาที่มีทักษะการปฏิบัติงานเพื่อการพัฒนาการเรียนการสอน

3. ควรมีนำผลการใช้รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดวิสไปใช้ในรายวิชาอื่นที่มีลักษณะการเรียนการสอนวิชาที่มีทักษะปฏิบัติต่อไป

